

STATISTIEKEN VAN DE ARBEIDSONGEVALLEN 2001

VOORAFGAANDE OPMERKING

De statistieken in de bijlage werden opgemaakt op basis van de in 2001 door de onmiddellijke chefs opgestelde aangiften van arbeidsongevallen en ongevallen op de weg van en naar het werk.

ALGEMENE TENDENS

In 2001 werden 4 166 ongevallen opgetekend. Ze zijn als volgt ingedeeld:

- 3 663 op de plaats van het werk, met 7 doden, en 2 198 gevallen met een volledige arbeidsongeschiktheid van minstens één dag;
- 503 op de weg van of naar het werk, met 2 doden, en 348 gevallen met een volledige arbeidsongeschiktheid van minstens één dag.

In 2000 waren er 3 858 ongevallen die als volgt werden ingedeeld:

- 3 388 op de plaats van het werk, met 4 doden, en 2 051 gevallen met een volledige arbeidsongeschiktheid van minstens één dag;
- 470 op de weg van of naar het werk, met 2 doden, en 325 gevallen met een volledige arbeidsongeschiktheid van minstens één dag.

We stellen dus vast dat er 2 205 arbeidsongevallen met arbeidsongeschiktheid van minstens één dag of met dodelijke afloop werden opgetekend in 2001, tegen 2 055 in 2000, wat een toename betekent van 7,3 %

ARBEIDSONGEVALLEN MET VOLLEDIGE ARBEIDSONGESCHIKTHEID

De frequentiegraad F_g (*aantal ongevallen per miljoen uren blootstelling*) bedraagt 36,99, wat een stijging betekent van 7,5% ten opzichte van 2000 (34,41).

De frequentiecoëfficiënt (*aantal ongevallen per duizend werknemers*) stijgt van 48,92 naar 53,88, wat een toename is met 10,1 %.

Het totaal aantal "werkelijke" dagen volledige arbeidsongeschiktheid stijgt van 30 121 in 2000 naar 33 409 in 2001; dit is 10,9 % meer.

Het aantal "forfaitaire" dagen arbeidsongeschiktheid bedraagt 54 675.
Dit hoge cijfer is in hoofdzaak te wijten aan de 7 overlijdens die samen overeenstemmen met 52 500 dagen.

De werkelijke ernstgraad WEg (*werkelijk aantal dagen arbeidsongeschiktheid per duizend uren blootstelling*) bedraagt 0,56 of een stijging van 11,1% ten opzichte van 2000.

De globale ernstgraad GEg (*werkelijke en forfaitair aantal dagen volledige arbeidsongeschiktheid per duizend uren blootstelling*) stijgt van 1,04 naar 1,48.

ONGEVALLEN OP DE WEG VAN OF NAAR HET WERK

In 2001 waren er 2 dodelijke ongevallen op de weg van of naar het werk en het aantal arbeidsongevallen met een tijdelijke arbeidsongeschiktheid bedraagt 348, wat een stijging is van 7,1% ten opzichte van 2000.

EVOLUTIE VAN DE EENHEDEN

1. Vergelijking tussen de cijfers van de arbeidsongevallen voor 2000 en 2001.

	Freq. gr. = aant. ong. /miljoen uur blootst.			Werk. ernstgr.= aant. d. ongesch./ 1000 u. blootst.		
	Fg 2000	Fg 2001	Evolutie 2000-01	WEg 2000	WEg 2001	Evolutie 2000-01
Hoofdbestuur	4,01	4,26	+0,25	0,064	0,066	+0,002
ABX	46,1	85,99	+39,89	0,93	1,53	+0,60
Facility Management	17,08	20,16	+3,08	0,33	0,30	-0,03
Reizigers Nationaal	44,72	50,49	+5,77	0,46	0,54	+0,08
Netwerk	24,15	23,82	-0,33	0,41	0,40	-0,01
Treinen	34,51	38,37	+3,86	0,44	0,50	+0,06
I I (Districten)	41,35	44,89	+3,54	0,75	0,70	-0,05
CWI Schaarbeek	42,54	54,11	+11,57	0,53	0,80	+0,27
CWI Bascoup	65,18	85,48	+20,3	0,41	1,60	+1,19
Arr.II Brussel HSL	30,44	17,83	-12,61	0,37	0,04	-0,33
CWI Etterbeek	19,69	11,38	-8,31	0,03	0,05	+0,02
CW Mechelen (OL)	38,06	27,36	-10,7	0,46	0,39	-0,07
CW Salzennes (OL)	58,34	44,97	-13,37	0,93	0,78	-0,15
Onderhoud Korte Termijn	55,34	57,79	+2,45	0,73	0,84	+0,11
CW Gentbrugge (WMS)	78,33	96,82	+18,49	0,79	1,55	+0,76
CW Cuesmes (WMS)	100,67	107,81	+7,14	1,18	2,71	+1,53
NMBS	34,41	36,99	+2,58	0,50	0,56	+0,06

Globaal genomen is er een aanzienlijke toename van het aantal dagen arbeidsongeschiktheid en van het aantal arbeidsongevallen.

2. Uit de vergelijking van de jaarcijfers van de eenheden PBW komen grote verschillen naar voor (zie grafieken blz. 6 tot 15 en blz. 8 van de bijlage).

De gemiddelde "NMBS"-Tfbedraagt 36,99:

liggen daar duidelijk onder:

Hoofdbestuur	(4,26)
CWI Etterbeek	(11,38)
Arr.II Brussel HSL	(17,83)
Facility Management	(20,16)
Netwerk	(23,82)

liggen daar ver boven:

CW Cuesmes	(107,81)
CW Gentbrugge	(96,82)
ABX	(85,99)
CWI Bascoup	(85,48)

Reizigers Nationaal (zie blz. 8 en 9)

De toename van het aantal ongevallen en van het aantal dagen arbeidsongeschiktheid geldt vooral voor het district Centrum.

Netwerk (zie blz. 10 en 11)

Het totaal aantal ongevallen en dagen arbeidsongeschiktheid neemt toe in het district Zuidoost.

Voor het district Noordoost is een lichte daling merkbaar, behalve voor de regio Hasselt waarvoor een forse stijging werd opgetekend.

Voor de districten Zuidwest en Noordwest kunnen we een daling vaststellen.

Treinen (zie blz. 8 en 9)

Voor het geheel van de BE stijgen zowel het aantal ongevallen als het aantal dagen arbeidsongeschiktheid.

De grote stijgingen werden vooral opgetekend voor de districten Centrum, Noordoost en Zuidoost.

Het district Zuidwest boekte een aanzienlijke daling van het aantal dagen arbeidsongeschiktheid.

Instandhouding Infrastructuur (zie blz 12 en 13)

Voor al de districten samen zijn de cijfers behoorlijk stabiel.

Er dient evenwel te worden opgemerkt dat het aantal ongevallen en het aantal dagen arbeidsongeschiktheid sterk zijn gestegen in het arrondissement Verviers, en in mindere mate in het arrondissement Gent-Zeehaven.

Over het volledige district Noordoost en in het bijzonder in de arrondissementen Hasselt en Antwerpen-Noord, alsook in het arrondissement Brugge in het district Noordwest, is het aantal dagen arbeidsongeschiktheid gedaald.

Onderhoud Lange Termijn (zie blz. 14 en 15)

De centrale werkplaatsen van Mechelen en Salzannes evolueren positief.

Onderhoud Korte Termijn (zie blz. 14 en 15)

Voor de districten Centrum en Zuidoost werd een stijging van het aantal ongevallen en van het aantal dagen arbeidsongeschiktheid opgetekend, terwijl die 2 cijfers dalen voor het district Noordwest en de TW van Charleroi.

WMS (zie blz. 14 en 15)

Het aantal dagen arbeidsongeschiktheid voor die 2 centrale werkplaatsen is sterk toegenomen.

OPDELING IN DALENDE VOLGORDE VAN DE 6 HOOGSTE WAARDEN IN AANTAL DAGEN VOLGENS DE BEZIGHEID VAN HET SLACHTOFFER (bijlage: blz. 26 tot 29) - % BEREKEND VOLGENS HET AANTAL DAGEN ARBEIDSONGESCHIKTHEID

1) Begeleiden van treinen en controle onderweg (254 gevallen)	8,23 %
2) Verplaatsing te voet op de begane grond (125 gevallen)	8,15 %
3) Goederen : horizontale behandeling met de hand (146 gevallen)	7,52 %
4) Verplaatsing naar boven of naar beneden gaan (116 gevallen)	6,73 %
5) Spoorvoertuigen: onderhoud-herstelling: onder, tussen, rondom (120 gevallen)	6,02 %
6) Besturen van spoorvoertuigen (183)	5,95 %

5 van de 6 voormelde bezigheden stonden in 2000 eveneens op deze lijst.

OORZAKEN VAN DE ONGEVALLLEN (bijlage: blz. 37 -40)

De gevallen van agressie door iemand die niet tot de NMBS behoort zijn nogmaals gestegen: 69 gevallen in 1998, 102 gevallen in 1999 en 117 gevallen in 2000 en 163 in 2001, hetzij een toename van 136 % in vergelijking met 1998.

Van die 163 gevallen zijn er 128 opgetekend voor de BE's Reizigers Nationaal en Internationaal (98 gevallen in 2000, stijging van 31%).

Meer ongevallen zijn te wijten aan een inbreuk op de reglementering (niet dragen van de PBM enz.): 32 in 1999, 45 in 2000 en 51 in 2001.

BESLUITEN

Het aantal dagen arbeidsongeschiktheid is gestegen (10,9%) ten opzichte van het vorige jaar. Bovendien vielen 7 doden te betreuren.

Net als vorig jaar werden er regelmatig vergaderingen gepland met de preventieadviseurs van de verschillende PBW-eenheden teneinde te beantwoorden aan de wensen van elkeen, de standpunten te verenigen en te zorgen voor een dynamische ondersteuning van hun benadering van het welzijnsbeleid.

Om de acties te verlengen werden in 2001, in overleg met de respectieve werkgevers van elke PBW-eenheid, opleidingen met betrekking tot de veiligheid gepland in de verschillende BE's, SE's en CCE's.

Door de recente opmaak van een intranetsite voor de arbeidsveiligheid kan iedereen die erop inlogt de volgende gegevens raadplegen:

- Het reglement inzake arbeidsveiligheid (ARAD 06),
- De gids voor de persoonlijke beschermingsmiddelen.

De uitbouw van het gegevensbestand met gevaarlijke producten (A 216) wordt verdergezet en bevat momenteel meer dan 700 producten.

Er dient te worden opgemerkt dat naar aanleiding van de ongevallen in Aiseau-Presles en Pécrot werkgroepen werden opgericht om oplossingen te zoeken voor de ondervonden problemen.

In dit verband werden er al concrete verwezenlijkingen gedaan op verschillende "gevoelige" sites door onder meer het plaatsen van afsluitingen en hekken om de toegang tot de NMBS-domeinen te beperken en door het bezorgen van een GSM aan al de bestuurders en treinbegeleiders.

Met de verschillende betrokken diensten wordt verder gezocht naar het verhelpen van de oorzaken van ongevallen, daden van vandalisme, agressie enz.

Daarnaast vermelden we onder andere de identificatie van de kunstwerken, het bijwerken van de asbestinventaris voor de spoorwegvoertuigen, het op orde stellen qua PBW van de lokalen voor de treinbestuurders, de nieuwe contracten voor bepaalde PBM's, de nieuwe aankoopprocedure voor schoonmaakproducten.